

KELIAS LINK ŽVAIGŽDŽIŲ: SVAJONĖ, KURI NEBLĖSTA

Algimantas Remeika

Kas nesvajoja žvelgdamas į žvaigždėtą dangaus skliautą? Be-galė švieselių mirga naktiniame danguje, o tarp jų Tauro žvaigž-dyne išsiskiria spiečius „Septynios seserys“, arba japonų vadi-namas Subaru. Automobilų kompanijos Subaru logo – šešios žvaigždės, tik šešios, nes ta septintoji yra paprastai nematoma. Graikai jas pavadino Pleiades, o lietuvių tautosakoje tai – Sie-tynas.

Šis pokalbis su **Rita Šuliauskaite**, JAV Lietuvių Bendruome-nės Krašto valdybos Vicepirmininke sporto reikalams, – apie šešių žvaigždžių svajonę. Tarp beveik 23-jų tūkstančių maratonų bėgikų pasaulyje, ir tik 23-jų Lietuvoje, Rita yra penketuke lietu-vių moterų, pasiekusių ypatingą aukštumą, kurioje spindi šešios žvaigždės, žyminčios, kad jos įveikė visus šešis Abbot World Ma-rathon Majors. Ji gali džiaugtis to Sietyno neblėstančia šviesa, kuri, be jokios abejonės, kviečia kitiems iššūkiams. Jau anksčiau bandžiau paklausti, ar Rita norėtų papasakoti apie savo kelią link dangiško Sietyno. Atsakymas buvo: „Nėra ko čia girtis“. Da-bar, kai aistros po paskutinio Tokyo maratono aprimo, pagaliau sutarėm pasikalbėti, prisiminti, pasidžiaugti.

2026 m. Tokyo maratone su geriausia palaikymo komanda - vyru ir dukra

Berlynas 2017

Rita tapo maratoninke ne iš karto. Ji buvo aktyvi sportinin-kė ir moksleiviškais metais Alytuje, ir studijuodama Kaune. Su lengvosios atletikos rinktine, atstovaujančia Lietuvai, dalyvavo tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose. Kartą su kitomis bėgikėmis yra pasiekusi Lietuvos rekordą estafetiniame bėgime 4X200 uždaroje patalpose. Tada jos stiprioji rungtis buvo sprin-tas. Rita tikėjosi susieti visą savo tolesnį gyvenimą su sportu. Stu-dijavo Kaune tuometiniame Kūno kultūros institute (KKI), ten pat rašė darbą magistro laipsniui. Besimokydama KKI, Rita dirbo Lietuvos Studentų sporto asociacijos skyriaus vadove, dalyvavo Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. Galbūt pažintis su atvykusiais į žaidynes iš daugybės kraštų lietuviais įkvėpė mintį keliauti, pa-matyti pasaulį. Širdyje vis ruseno viltis tapti mokslininke, tęsti magistro studijų metu pradėtą tyrimą, apsiginti disertaciją, tačiau, kaip ir ne vienam mūsų kartos jaunam lietuviui, likimas lėmė tap-ti naujausios kartos emigrante Amerikoje.

Atvykus čionai 1999 metais, tęsti profesionalią karjerą galimybių nebuvo. Sportas nepamiršo – priešingai, Rita viską padarė, kad bet kokioms sąlygom galėtų nuolat sportuoti, lavinti kūną. Ir žiemą, ir vasarą bėgiojo lauke arba garaže ant takelio. Nauja šalis reikalavo prisitaikyti, neprarandant savęs, todėl mokėsi Moraine Valley koledže, įgijo masažo terapijos specialisto profesiją. Rita puikiai žino, kas yra skausmas, nes sportuojantys neretai patiria jį. Todėl jai buvo artima dirbti su žmonėmis, kuriems skauda. Vienas pasikalbėjimas darbo metu su kliente tapo prologu žengti netikėtu keliu.

Pirmasis maratonas: žingsnis į didžiąją kelionę

Tuo metu kūrėsi Čikagos lietuvių bėgimo klubas, kurios steigimo iniciatoriais buvo jauni ir veržlūs „Atlantic Ekspres“ kompanijos darbuotojai. „Junkis bėgti kartu“ – buvo pasiūlyta, ir Rita pradėjo dalyvauti klubo sekmadieniniuose bėgimuose, kur išgirdo pasakojimus apie Čikagos maratoną. Pradžioje buvo įvairūs mažesni renginiai, 5, 10 km bėgimai, kurių Čikagoje vyksta daug, kol galop pasiryžo dalyvavauti Čikagos maratone.

Į pirmą mano klausimą „Ką tau reiškė tapti maratoninke?“ Rita jau nebesakė „Ko čia girtis“, o lyg žvelgdama į žvaigždėtą tolybę pradėjo pasakoti savo istoriją.

Čikagos maratonas 2015

„2014 m. rudenį, Ingos pakviesta, prisijungiau prie sekmadienio bėgimo – tiesiog prasibėgti su bendraminčiais. Išklausiusi bėgikų įspūdžių iš ką tik įveikto Čikagos maratono, susižavėjau jų entuziazmu ir atkaklumu. Nedvejodama nusprendžiau dalyvauti maratono loterijoje, net nesusimąstydama, į kokią kelionę bandau laimėti bilietą. 2015 m. įveikiau savo pirmąjį maratoną.“

Pirmajam Čikagos maratonui ji ruošėsi taip, kaip teoriškai ir praktiškai priklauso. Išsistudijavo patarimus, susidarė programą ir keletą mėnesių didesnė moters laisvalaikio dalis teko jos vykdymui. Maratonas – tai 42 kilometrai ir 195 metrai. Pasiruošimas jam – keturi mėnesiai bent po 2 maratonus per savaitę.

Rita savo pirmąjį maratoną įveikė sugaišdama distancijoje mažiau laiko nei reikia kvalifikavimui į legendinį Bostono maratoną, todėl nė kiek nebejudama pateikė paraišką. Ji nostalgikai prisimena tą metą: „2017-aisiais jį (Bostono maratoną) prabėgau – ir nuo tada prasidėjo mano Six Majors žvaigždžių medžioklė.“

Šeši maratonai – viena įkvepianti svajonė

Garsi organizacija „Abbott World Marathon Majors“ (AbbottWMM) – tai pasaulinė prestižinių maratonų serija, kurios tikslas yra vienyti, kelti ir populiarinti maratoninį bėgimą visame pasaulyje – tiek elitiniams atletams ir neįgaliems vežimėlių sportininkams, tiek mėgėjams bėgikams. AbbottWMM sujungia didžiausius ir labiausiai pripažintus miestų maratonus – Bostono, New York'o, Čikagos, Berlyno, Londono ir Tokyo į vieną bendrą organizaciją. Šie maratonai bendradarbiauja, siekdami palaikyti aukščiausius organizacinius standartus, dalintis gerąja praktika,

Bostono maratonas

atstovauti aukščiausiam maratoninio bėgimo lygiui pasaulyje. Tai vienas garsiausių „bucket list“ iššūkių bėgimo entuziastų pasaulyje. Tačiau Abbott World Marathon Majors nėra tik elitui – jie taip pat telkia ir motyvuoja tūkstančius mėgėjų bėgikų. Įveikus 6 Major maratonus, bėgikas gauna prestižinį Six Star Finisher medalį. Bėgikai dažnai eina link šio tikslo daugelį metų, keliauja po pasaulį, bėga. Jei nesi elitinis bėgikas, patekti dalyvauti į tuos maratonus galima tik loterijos keliu. Tenka daugelį kartų siųsti paraiškas, tikintis sėkmės. Ji ateina. Kiekvienas maratono bėgimas, nežiūrint į tai, kiek tenka paaukoti laiko ir jėgų ruošiantis jam, bėgant ypatingai gražių miestų gatvėmis, kuriose visada pasitinka šimtai tūkstančių entuziastingų žiūrovų, palaikančių juos šūkiu, tiesiantys rankas paliesti prabėgančio sportininko delną, tampa dvasine švente.

Ta šventė kartojosi ir kartojosi Ritos kelyje link to šešių žvaigždžių Sietyno:

Čikagos maratonas – 2015 m.
 Bostono maratonas – 2017 m.
 Berlyno maratonas – 2017 m.
 Londono maratonas – 2023 m.
 Niujorko maratonas – 2023 m.
 Tokijo maratonas – 2026 m.

Tų svarbiausių – tik šeši, tačiau per dešimtmetį jų susidarė gerokai daugiau. Vien Čikagoje ji dalyvavo šešiuose, po pirmojo dar du kartus stojo į startą ir finišavo Bostone. O kiek dar įvairių mažesnių renginių dalyvauta, ir, svarbiausia, organizuota, jau sunku ir besuskaičiuoti. Tarp jų – ir jau kasmetiniu tapęs 339 mylių Relay Iowa bėgimas su klubo komanda.

Tai buvo nuostabi kėlionė: ji dar nesibaigė

„Meilė bėgimui ir noras judėti atvedė mane į antrąją šeimą – Čikagos lietuvių bėgimo klubą. Čia vieni kitus palaikome, dalijamės įspūdžiais ir džiaugiamės pasiekimais. Rinkdama Major maratonų žvaigždutes, nuolat dalyvauju kituose – bėgau Paryžiaus, Milwaukee, Alaskos maratonus ir du virtualius per pandemiją. Įsitraukiau į sporto reikalus JAV Lietuvių Bendruomenės valdyboje, nes žinau, kaip svarbu ir reikalinga yra sportuoti“ – tęsė prisiminimus Rita. Būdama patyrusi maratonų dalyvė Rita natūraliai tapo Čikagos lietuvių bėgimo klubo vadove. Motivacija gyventi sveikai, asmeninis pavyzdys, kaip reikia įveikti išskylančius sunkumus, daro ją pripažintą nepailstančia lydere.

Kuo kelias link išsvajoto tikslo klotas? Tikrai rožėmis, kuriomis grožiesi, kai pasieki maratono finišą, tačiau iki tos akimirkos tenka peržengti, prasibrauti pro sunkumus ir kliūtis, kurie daugeliui atrodo kažkas skausmingai neįmanoma, neįveikiamo. Kelionė tuo „rožėmis klotu keliu“ reikalauja pasiruošimo. „Pirmajam maratonui ruošiausi kaip pagal vadovėlį. Vėliau nuolatiniai dalyvavimai renginiuose, reguliarios treniruotės leido atsipalaiduoti nuo griežto ruošimosi pagal programą. Vistik ir laiko, ir lėšų tenka paaukoti daugiau, nei gyvenant paprastai. Gera apranga sportuoti įvairiomis sąlygomis, nepigūs bėgimo bateliai, kurie

Čikagos maratonas 2016

net jei ir neatrodo susidėvėję, turi būti keičiami, nes praranda reikalingas savybes, dalyvavimo maratonuose mokesčiai, siekiantys šimtus dolerių, kelionių į tolimas šalis išlaidos kartais kužda, kam to reikia. Tačiau! Čikagos gatvėse sveikina milijonas žmonių, o legendinėje 17-toje mylioje pasitinka tautiečiai ir „sviedžia“ tave link finišo. Bostono istoriniame maratone jautiesi lyg būtum legendos dalis. Berlyne buvo neįprastai lengva, nors tai ir buvo antras svarbus bėgimas tais pačiais metais. Karališkas Londonas, bėgimas pro Rūmus ir vėl galingas žiūrovų palaikymas. New York bėgti tapo sunku, nes klubo skausmas, kuris pasireiškavo

New York 2023

kartais, tada tapo sunkiai pakeliamu“.

Taip jau atsitiko. Kai jau buvo įveikti penki iš šešių maratonų link to garbingo tikslo – Six Stars, iškilo nauji iššūkiai – bendravimas su onkologais, chirurgais. Patekti į tą paskutinį Tokijo maratoną ypatingai sunku. Bandymai per loteriją keletą metų – nesėkmingi. Tada Čikagos lietuvių bėgimo klubas nusprendė padėti savo lyderei įgyvendinti svarbų tikslą. Buvo surinkta suma, kurios pakako gauti dalyvio vietą per labdarą. Visuose Major maratonuose yra tokia galimybė – paaugoti pasirinktai labdaros organizacijai ir gauti teisę dalyvauti be loterijos. Į Tokijo Rita vyko be jokio pasiruošimo, tik spėjusi pagyti. Džiaugėsi, kaip gerai ir tvarkingai ten viskas vyko. Bėgti nebuvo lengva, tačiau nesusistojo. Ta išmintimi „Jei nenubėgsi, tai nueisi“ nepasinaudojo, ir tapo ypatingo medalio šeimininke. Jos rankose ir širdyje – Šešios žvaigždės.

O ta Septintoji sesė, kuri priklauso Sietynui, tačiau nėra mato ma danguje, vis tik atsirado. 2025 metais Sidnėjus tapo septintojo Major Marathon vieta. Taigi kelionė dar nesibaigė. Sustoti neket-

ina. Bus tų maratonų, tačiau vis svarbiau tampa ne tai, ką pati gali nuveikti, o ką gali padėti pasiekti kitiems.

Jau daug metų Rita yra Čikagos lietuvių bėgimo klubo lyderė. Kasmet lietuviai – vietiniai ir iš viso pasaulio, sudaro komandą dalyvauti Čikagos maratone. Visą darbą – suburti komandą, apręgti, padėti atvykstantiems iš kitų kraštų, visu tuo Rita rūpinasi jau daug metų. „Meilė bėgimui ir noras judėti atvedė mane į antrąją šeimą – Čikagos lietuvių bėgimo klubą. Čia vieni kitus palaikome, dalijamės įspūdžiais ir džiaugiamės pasiekimais. Tapus JAV Lietuvių Bendruomenės Vicepirmininke sporto reikalams, atsirado dar daugiau rūpesčių, tačiau jaučiuosi esanti ten, kur tikrai noriu būti“, – reziumuoja Rita, šiuo metu labai atsakingai įsitraukusi į sporto reikalus JAV Lietuvių Bendruomenėje. O bėgimas buvo ir bus tuo, kas gyvenimą daro ypatingu. „Bėgdama aš medituoju. Dirbu daug, mažai lieka laiko sau, todėl ta valanda kita, kai bėgu miestelio gatvėmis arba miško takais, aš esu visa savyje. Klausau muzikos ir „skaitau“ knygas: „Tai – mano laikas.“

Londono maratonas